

8. Sınıf TÜRKÇE YAZIM KURALLARI

Mesut
BAYAR

 bizturkceogretmeniyiz

Duygu
AKKAYA SALMAN

 duyguluturkce

Hedefine Paraf At

YAZIM KURALLARI

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

10. KONU

Kazanımlar

Yazdıklarını düzenler. Öğrencilerin yazdıklarını yazım kuralları açısından gözden geçirmeleri ve doğru kullanımları öğrenmeleri sağlanır.

YAZIM KURALLARI

BİLGİ

Bir dildeki sözcüklerin yazılış biçimlerini belirleyen kural-lara **yazım kuralları** denir.

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

A. Cümleler büyük harfle başlar:

Ağaçların gölgesinde bir süre oturduk.

B. Dizeler büyük harfle başlar:

Yolcuyum bir kuru yaprak misali

Rüzgârın önüne katılmışım ben

C. Özel adlar büyük harfle başlar:

• Kişi adlarıyla soyadları büyük harfle başlar:

Mustafa **K**emal **A**tatürk, **Ö**mer **S**eyfettin

• Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı söz-leri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.

Kaymakam **A**li **B**ey, **A**yşe **H**anım, **M**imar **S**inan

• Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam veya ünvan sözleri büyük harfle başlar:

Uzak Doğu'dan gelen heyeti **V**ali dün kabul etti.

• Mektuplarda ve resmî yazışmalarda hitaplar büyük harf-le başlar:

Sayın **M**illetvekilleri, **S**evgili **Ö**ğrenciler

• Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar:

Pamuk, **M**innoş, **T**arçın, **C**icikuş

• Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar:

Oğuzlar, **J**apon, **T**ürk, **B**ozok

• Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar:

Türkçe, **R**usça, **İ**ngilizce, **K**orece

• Devlet adları büyük harfle başlar:

Türkiye **C**umhuriyeti, **İ**spanya, **K**azakistan

BİLGİ

• Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren sözler büyük harfle başlar:

Müslümanlık, **M**üslüman; **H**ristiyanlık, **H**ristiyan

• Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar:

Dünya, **M**erkür, **N**eptün, **H**alley, **K**üçükayı

HATIRLATMA

• Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kul-lanıldıklarında küçük harfle başlar:

Bugün **d**ünya kadar işim var.

• Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar:

Elif **t**eyze ve Halil **a**mca bize geldi.

• Akrabalık adı olup lakap veya ünvan olarak kullanılan kelimeler büyük harfle başlar:

Nene **H**atun, **D**ayı **Ş**eref, **T**elli **B**aba, **H**ala **S**ultan

ALİŞTİRMA • 1

Aşağıdaki cümlelerde büyük harflerin yanlış kullanıldığı yerleri bulup altını çiziniz.

1. bu sabah ilk derse geç kaldım.
2. Arabayı Ömer beyden aldım.
3. Köpeğim çomar çoraplarımla oynuyor.
4. Burak, fransızca öğrenmek için kusa yazıldı.
5. Dünya, güneşin etrafında döner.
6. Osman Dayı'm bana bisiklet almış.

BİLGİ

- Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde “doğu” ve “batı” sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır:

Doğu medeniyeti, **Batı** uygarlığı, **Batı** klasikleri

- Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar:

Avrupa, **Karadeniz Bölgesi**, **Sarıyer**

- Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar:

Tuna Nehri, **Van Gölü**, **Erciyes Dağı**, **Zigana Geçidi**

- Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar:

Ziya Gökalp **Bulvarı**, Mektep **Caddesi**, Taksim **Meydanı**

- Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar:

Çankaya Köşkü, **Horozlu Han**, **Ankara Kalesi**

- Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğunda yer adının ilk harfi büyük yazılır:

Hisar'dan, **Boğaz'dan**, **Köşk'e**

- Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

Adalet Bakanlığı, **Millî Kütüphane**

- Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

Medeni Kanun, **Türk Bayrağı Tüzüğü**

- Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar:

Kaplumbağa Terbiyecisi, **Sinekli Bakkal**

HATIRLATMA

- Doğu ve batı sözcükleri yön bildirdiğinde küçük yazılır:
Aydın'ın **doğusu**, Antalya'nın **batısı**

- Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar:

Uzungöl **beldesi**, Taflan **köyü**, Sivas **ili**, Kangal **ilçesi**

- Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz:

Türk Dili **dergisi**, Halı Dokuyan Kızlar **tablosu**

ALİŞTİRMA • 2

Aşağıdaki cümlelerde büyük harflerin yanlış kullanıldığı yerleri bulup altını çiziniz.

1. Güneydoğu anadoluda kar yağışı başladı.
2. Üç arkadaş Ağrı dağına tırmanmaya karar verdik.
3. Yeni dükkânı Altın-tepe mahallesinde açtık.
4. Kahvaltıdan sonra Van kalesini gezeceğiz.
5. Bir banka oturup boğazdan geçen gemilere baktı.
6. Türk Dil kurumunun yeni sözlüğünü aldım.
7. Şairin “anlatamıyorum” şiirini çok severim.
8. Nesli tükendi sanılan kedi, Muş'un Doğusunda görüldü.
9. Festival bu ay Sarıkız Köyünde yapılacak.
10. Babam her sabah Hürriyet Gazetesi alır.
11. Bodur ağaçlar en çok Akdeniz bölgesinde görülür.
12. Kitapta budizm hakkında bilgiler vardı.

BİLGİ

- Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar:
Cumhuriyet **B**ayramı, **D**ünya **T**iyatro **G**ünü
- Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar:
Kurtuluş **S**avaşı, **İ**lk **Ç**ağ, **L**ale **D**evri, **B**uzul **D**önemi
- Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar:
Amsya elması, **D**iyarbakır karpuzu, **A**ntep fıstığı

BİLGİ

- Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar:
18 **H**aziran 1915, 9 **E**ylül 1922, 20 **Ş**ubat **P**erşembe
Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar:
Okullar **e**ylülün ikinci haftasında açılacak.
- Tabela, levha ve levha niteliğindeki yazılarda geçen kelimeler büyük harfle başlar:
Metro **D**urağı, **D**olmuş **D**urağı

HATIRLATMA

- Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı vb. özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında “ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de” sözleriyle “mı, mi, mu, mü” soru eki küçük harfle yazılır:
Leyla ile Mecnun; Turfanda **m**ı, Turfa **m**ı?
- Özel adın tamamı büyük yazıldığında “ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de” sözleriyle “mı, mi, mu, mü” soru eki de büyük harfle yazılır:
SUÇ **V**E **C**EZA, **B**EN **D**E **Y**AZDIM
- Para birimleri büyük harfle başlamaz:
avro, **r**iyal, **k**uruş, **y**en

ALİŞTİRMA • 3

Aşağıdaki cümlelerde büyük harflerin yanlış kullanıldığı yerleri bulup altını çiziniz.

1. Öğretmenler gününde şiir okudum.
2. Müzede ilk çağdan kalan eserler var.
3. Maraş Dondurmasını ailecek çok severiz.
4. Kerem İle Aslı romanını okudun mu?
5. Tanesi 90 Kuruş'tan 5 tane balon aldım.
6. 20 ağustos 2024'te tatile çıktım.
7. Serap her Salı anneannesinin yanına gider.
8. Önümdeki tabelada “Telefon kulübesi” yazıyordu.
9. Kekin üzerine Hindistan Cevizi serpti.
10. 2023'ün nisan ayında yeni işime başladım.

ETKİNLİK • 1

Aşağıdaki cümlelerde yazımı yanlış olan sözcükleri bularak doğrusunu altta verilen boşluklara yazınız.

- 1 İnci hanım dünyanın en kibar insanıdır.
.....
- 2 Bir Türk'le üç alman yemek yemek için lokantaya girer.
.....
- 3 Sevgili kardeşim,
Mektubun bugün elime geçti.
.....
- 4 Bahar Abla, bize bahçeden domates topladı.
.....
- 5 Halamın kedisi zeytin mutfaktaki kavanozları devirmiş.
.....
- 6 Macaristan'da gül babanın mezarını da ziyaret ettik.
.....

ETKİNLİK • 2

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışlığı bulunup bulunmamasına göre "Var / Yok" bölümlerinden uygun olanı işaretleyiniz.

	Cümleler	Var	Yok
1.	Çocuklar Dicle ırmağında yüzüyordu.		
2.	Hep Konya iline gitmek istemişimdir.		
3.	Teyzemler Karanfil sokağına taşındı.		
4.	Bilge Kağan Anıtı hangi ülkedeydi?		
5.	Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü okudu.		
6.	Türk Dili dergisine abone olmuş.		

ETKİNLİK • 3

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

1. "Ali, 'İnsan Ne İle Yaşar' adlı kitabı okuyor." cümlesinde ..... sözcüğünün yazımı yanlıştır.
2. "Ramazan bayramında Dedemin elini öptüm." cümlesinde ..... tane sözcüğün yazımı hatalıdır.
3. "Bazı hayvanların nesli buzul döneminde tükenmiştir." cümlesinde ..... ifadesinin yazımı yanlıştır.
4. "Bana sandıktan İngiliz Anahtarını verir misin?" cümlesinde ..... sözcüğünün yazımı yanlıştır.
5. "Köpeğim Kırpık'ı 10 haziranda hayvan barınağından aldık." cümlesinde ..... yazımında yanlışlık yapılmıştır.
6. "Öğretmen 'kuru bir yaprak gibi kalbini eline al / diye hıçkırır kaval' dizelerinin şairini sordu." cümlesinde ..... büyük harfle başlar kuralına uyulmamıştır.

AÇIK UÇLU • 1

Aşağıda verilen cümlelerdeki yazım yanlışlarının sebeplerini yazınız.

1. Alanya Kalesi'ni 2022'nin temmuz ayında gezmiştim.
.....
2. Rehber afrikadan gelen turistleri önce Sultanahmet'te gezdirdi.
.....
3. Üç ay önce fırlatılan mekik marsa iniş yapmış.
.....

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Okulun bahçesindeki ağaçları Ahmet Efendi sular.
- B) Uranüs, dünyadan daha büyük bir gezegendir.
- C) Yeni aldığım kanaryaya Nazlı ismini verdim.
- D) Arkadaşım Muhtar'ın ailesi Azerbaycan'dan gelmiş.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölümün yazımı yanlıştır?

- A) Bugün Marmara'nın doğusu yağışlı.
- B) Yazları Uzungöl beldesine gidiyoruz.
- C) Seninle yarın Karaköy meydanında buluşalım.
- D) Van Gölü'nün suyu sodalıdır.

3. Kurtuluş savaşı, Türklerin, I. dünya savaşından yenik çıkan Osmanlı imparatorluğunun topraklarını işgal eden güçlere karşı verdiği bağımsızlık mücadelesidir. 1919-1922 yılları arasında gerçekleşen bu savaş, Türk milletinin tarihteki en önemli dönüm noktalarından biridir.

Bu metindeki numaralanmış yerlerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

Uyarı: Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) 29 Ekim 1923'te cumhuriyet ilan edildi.
- B) Bağ bozumuna 25 Temmuz'da başlayacağız.
- C) Mezuniyet töreni 14 Haziran Salı günü yapılacak.
- D) Yeni evimize Kasım ayında taşınacağız.

5.

I. "Kurnaz Tilki Ve Kral Aslan" adlı kitabı sen de okumalısın.

II. Kapının üzerinde Doktor Çiçek İyileştiren yazıyor.

III. Merve halam Van Kedisi besliyor.

IV. Salonda "İnci Küpeli Kız" tablosu asılı.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölümün yazımı doğrudur?

- A) Yemekte Brüksel lahanası vardı.
- B) Dolmabahçe sarayını gezelim mi?
- C) İncirleri Çamlık Köyünden aldık.
- D) Kazağımı Canan Yengem ördü.

7. Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.

Bu açıklamaya göre,

- I. Ulusal Egemenlik ve çocuk bayramında şiir okudum.
II. Okulda Dünya Tiyatro Günü'nü kutladık.
III. Tüm sağlık çalışanlarının 14 Mart Tıp Bayramı kutlu olsun.

cümlelerinin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

8.

Cümleler	Yazımı Yanlış Olan Söz
I. Annem, Özbek Pilavını çok güzel yapar.	Pilavını
II. Önümüzdeki cuma ay tutulması olacakmış.	cuma
III. Ramazan ayı müslümanlar için kut-saldır.	müslümanlar
IV. Mehmet Akif'in "bir hatıra" adlı şi-irini okudu.	bir hatıra

Bu tabloda numaralanmış cümlelerin hangisinde yazımı yanlış olan söz yanlış gösterilmiştir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

9.

(I) Sivas, Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir ilidir. (II) Sivas ili, ticaret yolları üzerinde olduğu için Selçuklu Dönemi'nde tüccarların ziyaret ettiği bir merkez hâline gelmiştir. (III) Türkiye'de Konya'dan sonra en çok Selçuklu eserinin bulunduğu il Sivas'tır. (IV) 13. yüzyıla ait Gök medrese ve Çifte Minareli medrese çini sanatı açısından görülmeye değer yerlerdir.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

10. **Büyük harflerin yazımıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar.
B) Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar.
C) İki noktadan sonra gelen cümleler küçük harfle başlar.
D) Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar.

11. Hamdi Kutlar Caddesi'nde Gaziantep ilinin en güzel yemeklerinin yapıldığı Antep lezzetleri adlı lokanta açıldı.

Bu cümledeki yazım yanlışı aşağıdakilerden hangisi yapılarak düzeltilebilir?

- A) "Caddesi'nde" sözcüğü "caddesinde" şeklinde yazılarak
B) "ilinin" sözcüğü "İlinin" şeklinde yazılarak
C) "lezzetleri" sözcüğü "Lezzetleri" şeklinde yazılarak
D) "Gaziantep" sözcüğü "Gazi Antep" şeklinde yazılarak

BİLGİ

Sayıların Yazımı

- Sayılar harflerle de yazılabilir:
Ara tatil **iki hafta sonra** başlayacak.
- Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır:
Basket maçında **on üç** sayı attı.
- Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır:
Çekin üzerinde "**üçyüzonbinTL,ellialtıkr.**" yazıyor.
- Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz:
Ayakkabıyı **%30** indirimle aldım.
- Adları sayılardan oluşan oyunlar bitişik yazılır:
Kardeşimle **beştaş** oynadık.
- Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında, maddelerin sıralandırılmasında kullanılır:
XX. yüzyılda birçok icat yapılmıştır.
- Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur:
Kanada'da **500.000** alageyik olduğu tahmin ediliyor.
- Sayılarda kesirler virgülle ayrılır:
Bu ay maaşlara **30,5** oranında zam yapıldı.
- Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır:
Maçın **12.** dakikasında sakatlandım.
Sınıftaki **3'üncü** sırada ben oturuyorum.
- Üleştirme sayıları rakamla değil, yazıyla belirtilir:
2'şer değil **ikişer**, 9'ar değil **dokuzar**
- Bayağı kesirlere getirilecek ekler alttaki sayı esas alınarak yazılır:
Pastanın **1/2'sini** Ali yedi.

HATIRLATMA

- Saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır:
Köprü'nün uzunluğu **15** metreydi.
- Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir:
Tren, **ona on beş kala** hareket etti.
- Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen bin, milyon, milyar ve trilyon sözleri harfle yazılabilir:
Gana'da yaklaşık **32 milyon** insan yaşıyor.
- Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz:
Kitabın **10'uncu** sayfasını açalım.

ALİŞTİRMA • 4

Aşağıdaki cümlelerde sayıların yazımıyla ilgili yanlış olan yerleri bulup altını çiziniz.

1. On ve onbeş yaşında iki çocuk simit satıyordu.
2. 2 milyona aldığı evi % 25 kârla sattı.
3. Bahçede üç taş oynayalım mı?
4. Bu yıl hatıra ormanına 4000 fidan diktik.
5. Testin 5.'inci sorusunu boş bıraktım.
6. Tabaktaki sarmaları 3'er 5'er götürüyordu.
7. Tarlanın 2/4'sine buğday ekecek.
8. Yarışçılar yirmibeş kilometre koşacak.
9. Bu apartmanın 6'nci katında oturuyor.
10. Arsanın %49.5'i benim, %50.5'i kardeşimin.

BİLGİ

Mi'nin Yazımı

- Bu ek gelenekleşmiş olarak ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar.
Yeni okulunu beğendin **mi**?
- Soru ekinden sonra gelen ekler, bu eke bitişik yazılır.
Sebze yemeklerini seviyor **musun**?
- Bu ek soru anlamı dışında kullanıldığında da ayrı yazılır:
Derin **mi** derin bir kuyudan su çekti.

BİLGİ

Ki'nin Yazımı

- Bağlaç olan "**ki**" bir sözcük olduğu için her zaman kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.
Tam eve giriyordum **ki** Cem'i gördüm.
- Ek olan **-ki** ise ilgi zamiri olarak kullanılır veya eklendiği sözcüğü sıfat yapar. Her iki durumda da kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.
Bizim evimiz okula uzak, sizink**i** çok yakınmış.
Ayağımdak**i** ağrı nihayet geçti.

HATIRLATMA

Birkaç örnekte, "**ki**" bağlacı kalıplaşmış olduğu için bitişik yazılır:

Sanki, oysaki, mademki, belki, hâlbuki, çünkü, illaki, meğerki.

BİLGİ

De'nin Yazımı

- Bağlaç olan "**da / de**" sözcüklerden ayrı yazılır ve kendinden önceki sözcüğün son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar.
Satranç kursuna Ece **de** gelecek.
Sahneye çıkınca konuştu **da** konuştu.
- Bulunma hâl eki olan "**-da / -de**" getirildiği sözcüğe bitişik yazılır, kalınlık-incelik uyumuna ve ünsüz uyumuna uyar.
Kestaneleri soba**da** pişirelim.
Market**te** patates kalmamış.

HATIRLATMA

- Bağlaç olan "da / de", hiçbir zaman "ta / te" biçiminde yazılmaz.
Gidip **te** gelmemek var. (Gidip de)
- Özel isimlerden sonra getirilen "da / de" bağlacı kesme işaretiyle ayrılmaz:
Koroya Ayşe'**de** seçildi. (Ayşe de)
- Bağlaç olan "da / de" cümleden çıkarıldığında anlamda daralma olsa da cümle bozulmaz. Bulunma eki olan "-da / -de" ise cümleden çıkarıldığında cümle bozulur.
Yangında ev **de** yanmış. (Bağlaç)
Telefonum **evde** kalmış. (Hâl eki)

ALİŞTİRMA • 5

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışları olan yerleri bulup altlarını çiziniz.

1. Masadaki kitapları senmi okuyorsun?
2. Akşam erken yatki sabah da erken kalkasın.
3. Bizim ki bugün de okula geç kalmış.
4. Yuvanın için de kuşlar mı var?
5. Bu oyunu Kerem de bende çok severiz.
6. Yarınki geziye bel ki ben de gelirim.

Sayıların Yazımı; Mi, Ki, De'nin Yazımı

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sınava haftanın beşinci günü gireceğim.
- B) Fidanları üçer metre arayla dikelim.
- C) Dedemlerde yirmibir gün kaldım.
- D) Saat sekize on kala aşağıda ol.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mi"nin yazımını doğrudur?

- A) Bahsettiğin kitap bu mu?
- B) Trenin kaçta geleceğini biliyor mu sun?
- C) Kadının uzunmu uzun saçları var.
- D) Bu pastayı Melek'mi yaptı?

3.

	Cümleler	De'nin Yazımı	
		Doğru	Yanlış
I.	Havuzun için de ördekler var.		✓
II.	Ekmek, boğazımda kaldı.	✓	
III.	Çilekli dondurmada alalım.		✓
IV.	Anneannemi rüyam da gördüm.	✓	

Bu tabloda numaralanmış cümlelerdeki "de"nin yazımıyla ilgili işaretlemelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4.

- I. Biliyorum ki istersen başarısın.
- II. Onun ki seninkinden daha güzel olmuş.
- III. Bahçedeki ağaçlar yaprağını döktü.
- IV. Senki sınıfın en akıllı öğrencisiydin.

Numaralanmış cümlelerde "ki"nin kullanımıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A)	I	II	III	IV
	Doğru	Yanlış	Doğru	Doğru
B)	I	II	III	IV
	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış
C)	I	II	III	IV
	Yanlış	Yanlış	Doğru	Doğru
D)	I	II	III	IV
	Doğru	Yanlış	Yanlış	Doğru

5.

(I) Dinozorlar, yaklaşık 243 milyon yıl önce Triyas Dönemi'nde ortaya çıkmıştır. (II) 66 milyon yıl önce Kretase Dönemi'nde ise nesilleri tükenmiştir. (III) Bilim insanları, şimdiye kadar 1000'den fazla dinozor türü keşfetmiştir. (IV) Bilinen en büyük dinozor, 13 metre yüksekliğe ve 70 ton ağırlığa sahipti.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

6. Buz küpünün yapı taşları su molekülleridir değil mi? Kaç tane molekülden söz ediyoruz dersiniz? Tabii ki sayamayacağımız kadar çok. Bu moleküller de birbiri arasında etkileşime girer. Isı enerjisi, moleküller arasında aktararak iletilir ve onları daha düzensiz bir yapıya dönüştürür.
- Bu metindeki numaralanmış bölümlerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?**

A) I   B) II   C) III   D) IV

7. Güney Amerika'daki on bir ülkeye yayılan Amazon Yağmur Ormanları mı dünya da bulunan diğer yağmur ormanları toplamının yaklaşık yarısı kadarmış?

Bu cümledeki yazım yanlışı aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Mi'nin yazımından
B) Ki'nin yazımından
C) De'nin yazımından
D) Sayıların yazımından

8. Sayıların yazımıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.
B) Sayılarda kesirler virgülle ayrılır.
C) Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir.
D) Üleştirme sayıları yazıyla değil, rakamla belirtilir.

9. Mal da yalan mülk de yalan, var birazda sen oyalan.

İki baş bir kazanda kaynamaz.

Her horoz kendi çöplüğünde öter.

Kismetinde ne varsa kaşığında o çıkar.

Numaralanmış atasözlerinin hangisinde "de"nin yazımında yanlışı yapılmıştır?

A) I   B) II   C) III   D) IV

10. Sevgi Apartmanı'nın 7'inci katında çıkan yangına müdahale etmeye giden itfaiye aracı, yoldaki kaza nedeniyle olay yerine yarım saat sonra ulaşabildi.

Bu cümledeki yazım yanlışı aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "Apartmanı'nın" sözcüğü "apartmanının" şeklinde yazılarak
B) "7'inci" ifadesi "7'nci" şeklinde yazılarak
C) "katında" sözcüğü "katın da" şeklinde yazılarak
D) "yoldaki" sözcüğü "yolda ki" şeklinde yazılarak

11. Eskişehir Garı'nda valizim elimde bekliyorum. Uzaklardan gelen lokomotifin uğultusundan mı bilmem içimde tuhaf bir heyecan uyanıyor. Vagona binip koltuğuma yerleşiyorum. Vagonda ki diğer yolcular kendi hâlinde oturuyor. Kimisi sessizce kitap okuyor, kimisi telefonla konuşuyor, kimiside pencereden dışarıyı seyrediyor.

Bu metinde aşağıda verilenlerden hangisiyle ilgili yazım yanlışı vardır?

A) Mi'nin yazımı - De'nin yazımı
B) Büyük harflerin yazımı - De'nin yazımı
C) Ki'nin yazımı - De'nin yazımı
D) Büyük harflerin yazımı - Mi'nin yazımı

BİLGİ

Tarihlerin Yazımı

- Günü, ayı ve yılı belirten sayılar, rakamla yazılabilir; sayılar arasına nokta veya eğik çizgi konabilir:
Cumhuriyet **29.10.1923** tarihinde ilan edildi.
Cumhuriyet **29/10/1923** tarihinde ilan edildi.
- Ay adı yazıyla da yazılabilir fakat bu durumda herhangi bir noktalama işareti kullanılmaz:
Ödevi 8 **Mayıs** 2024 tarihinde teslim edeceğiz.
- Ay adını belirten sayı, Romen rakamıyla da yazılabilir:
Sonuçlar 20.**VI**.2024 tarihinde açıklandı.
- Tarih bildiren sayılardan sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır:
Market, 12 Haziran 2024'te açılmış.
- Ay ve gün adları belirli bir tarih bildiriyorsa büyük harfle, bildirmiyorsa küçük harfle yazılır:
Ablam 16 Eylül **Salı** günü üniversiteye başladı.
Dedem, **ekim** ayında tarlaları sürer.
Tarık, **çarşamba** günü okula gelmedi.

AÇIK UÇLU • 2

Aşağıdaki cümlelerde tarihlerin yazımında yapılan yanlışları belirleyip alttaki boşluğa doğrusunu yazınız.

- Leylekler 20.Eylül.2024 tarihinde göç etti.
.....
- Bursa'ya 2023'ün ağustos ayında gitmiştim.
.....
- Geziye 22 nisan cuma günü gideceğiz.
.....
- Arabam tamirden Cumartesi günü çıkacak.
.....

BİLGİ

Satır Sonundaki Sözcüklerin Yazımı

- Türkçede satır sonunda kelimeler bölünebilir fakat heceler bölünemez. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna kısa çizgi (-) konur.
..... **ta-
şınacağız.**
- İlk heceden sonraki heceler ünsüzle başlar. Bitişik yazılan kelimelerde de bu kurala uyulur:
..... **.hani-
meli**
- Ayırmada satır sonunda ve satır başında tek harf bırakılmaz:
..... **.a-
raştırma (yanlış)**
..... **araş-
tırma (doğru)**
- Kesme işareti satır sonuna geldiğinde yalnız kesme işareti kullanılır, ayrıca çizgi kullanılmaz.
..... **.Muğla'-
ya (yanlış)**
..... **.Muğla'
ya (doğru)**

ALİŞTİRMA • 6

Tablodaki cümlelerden satır sonunda sözcüğün yazımında yanlışlık yapılanların karşısına “✓” işareti koyunuz.

Cümleler	
1.	Son derste öğretmenimize sürpriz yapacağız.
2.	Köyün girişindeki evde Ke-loğlan yaşarmış.
3.	Teyzemler Ankara'ya 2009'-da taşınmışlardı.
4.	Öğleden sonra sahilde uçurtma uçuralım.

BİLGİ

Kısaltmaların Yazımı

- Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır.
Dayım **THY'de** işe başladı.
- Ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılır.
Manavdan 3 **kg** elma, 2 **kg** çilek aldık.
- Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır.
Tanesi 50 **kr.tan** 10 tane balon aldım.
- Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır.
Çocuk dizisi **TRT'de** yayımlanacak.
- Numara sözünün kısaltması da kelime gibi okunduğundan getirilecek olan ek okunuşa göre getirilecektir.
Amcam 18 **no.lu** dairede oturuyor.
- Sonunda nokta bulunan kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesmeyle ayrılmaz. Bu tür kısaltmalarda ek noktadan ve üs işaretinden sonra, kelimenin veya üs işaretinin okunuşuna uygun olarak yazılır.
Öğretmenimiz **İng.yi** çok güzel konuşuyor.
- Sert ünsüzle biten kısaltmalar, ek aldıkları zaman okunuşta sert ses yumuşatılmaz.
Şiddet içeren reklamı **RTÜK'e** şikâyet etti. (RTÜĞ'e değil)

HATIRLATMA

- Geleneleşmiş olan T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe) kısaltmalarının dışında büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz.

ALİŞTİRMA • 7

Aşağıdaki cümlelerde kısaltmaların yazımında yapılan yanlışları belirleyip noktalı boşluğa doğrusunu yazınız.

1. Otomobilden alınan Ötv'nin düşeceği söyleniyor.

.....

2. Torbanın ağırlığı 30 kg'den daha ağırdı.

.....

3. Bu yaz ABD'ne gideceğim.

.....

4. Kocatepe Maha. Güzin So. taşındı.

.....

ETKİNLİK • 4

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışı bulunup bulunmamasına göre "Var / Yok" bölümlerinden uygun olanı işaretleyiniz.

	Cümleler	Var	Yok
1.	Kardeşim 8 ocakta iki yaşına girecek.		
2.	Roman, 2025'in Mart ayında yayımlanacak.		
3.	Bayramın ikinci günü anneannemi ziyaret edeceğiz.		
4.	Davaya AV. Murat bakacakmış.		
5.	TUBİTAK'ın yayınlarını takip ediyorum.		
6.	Şubat ayının son Çarşamba'sı ödeme yapacağım.		
7.	Türkçe öğretmenimiz İnci Hanım ilkokulu Sivas'ta okumuş.		
8.	Mehmet Bey Tcdd'den emekli olmuş.		

Tarihlerin, Satır Sonundaki Sözcüklerin, Kısaltmaların Yazımı

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tarihlerin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) 15 Ocak'ta kar yağacakmış.
B) Neşe, pazartesi günü diş doktoruna gidecek.
C) Bilgisayarı 2024'ün Kasım ayında aldım.
D) Millî maç 25.Ekim.2025 tarihindeymiş.

2. Aşağıdakilerin hangisinde satır sonundaki sözcük bölünürken yanlışlık yapılmıştır?

- A) ..... hava-
alanına gideceğim.
B) ..... ayak-
üstü konuştuk.
C) ..... kont-
rol etti.
D) ..... İzmir'
den

3. Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır.

Bu açıklamaya göre,

- I. Belgesel Tv'de ilk kez yayımlanacak.
II. MEB'in örnek sorularını çözdüm.
III. Ağabeyim KPSS'ye girecek.

cümlelerinin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

4.

(I) 28 Temmuz'da Antalya'da çıktıkları bisiklet turunda havanın kararmasıyla yönlerini kaybeden iki genç kayboldu. (II) Durumun jandarmaya bildirilmesi üzerine jandarma salı gecesi gençleri aramaya başladı. (III) Ormanlık alanda yiyecekleri ve suları biten gençler, 29 Temmuz çarşamba günü jandarma ekipleri tarafından bulundu. (IV) Gençler, Temmuz'un 30'una kadar hastanede gözetim altında tutulacak.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

5. Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uyulmamıştır?

- A) Okan, üniversiteyi İTÜ'de okuyor.
B) Elektrik arızası için TEDAŞ'a başvurmalısın.
C) Meclis Başkanı, TBMM'nin açılışında konuştu.
D) Yarın LGS'na başvurular başlıyor.

6. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) ..... ke-
lebekler uçuyor.
B) ..... 1995'
te kuruldu.
C) ..... Kars-
tan gelmiş.
D) ..... o-
yuncak alalım.

7. TRT Çocuk, 24 Ekim 2008'de kurulmuş, TRT'nin 24 saat çocuklara yönelik yayın yapan kanalıdır. 2008'den 2015'e kadar TRT 4 ve TRT okul kanalları ile dönüşümlü yayın yapmıştır. 2015'ten itibaren 24 saatlik yayına geçmiştir.

Bu metindeki numaralanmış bölümlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Aşağıdaki cümlelerde bulunan yazım yanlışlarından hangisi tabloda yanlış işaretlenmiştir?

Cümleler	Kısaltmaların Yazımı	Tarihlerin Yazımı	Satır Sonundaki Sözcüklerin Bölünmesi
A) Dişlerimi Dr Hale Hanım temizleyecekmış.	✓		
B) Filmin 2. bölümü 15 ocakta sinemalarda gösterime girecek.		✓	
C) Ağustosta festival için Malatya'ya gideceğiz.			✓
D) Nisanda yapılacak olan koşuda yarışçılar 5 km. koşacak.		✓	

9. Aşağıdaki tabloda verilen bilgiler doğruysa karşısındaki kutucuğa "D", yanlışa "Y" yazılacaktır.

	D/Y
I. "Ramazan, 10-05-2004 tarihinde doğmuş." cümlesinde tarihin yazımı doğrudur.	
II. "Bakan, t'l'nin önemi hakkında konuştu." cümlesinde kısaltmanın yazımında hata yapılmıştır.	
III. "Balıkçılar denizin ortasında arızalanan denizaltıdakilere yardım etti." cümlesinde satır sonu yazımı doğrudur.	
IV. "Halil, 2022'de İSKİ'de çalışmaya başladı." cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	

Buna göre tablonun doğru hâli aşağıdakilerden hangisi olur?

A)	Y	B)	Y	C)	D	D)	D
	D		D		Y		D
	Y		D		Y		D
	D		Y		D		Y

10. Tdk, Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla 12 temmuz 1932'-de Atatürk'ün talimatıyla kurulmuştur.

Bu cümlenin yazım yanlışı arındırılmış hâli aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) TDK, Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla 12 Temmuz 1932'-de Atatürk'ün talimatıyla kurulmuştur.
 B) Tdk, Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla 12 Temmuz 1932' de Atatürk'ün talimatıyla kurulmuştur.
 C) TDK, Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla 12 Temmuz 1932' de Atatürk'ün talimatıyla kurulmuştur.
 D) TDK, Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla 12 temmuz 1932' de Atatürk'ün talimatıyla kurulmuştur.

BİLGİ

Birleşik Sözcüklerin Yazımı

Bitişik Yazılan Birleşik Sözcükler

- Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır:
Pazartesi (pazar + ertesi), kaynana (kayın + ana)
- Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle birleşirken ses olayına uğradıklarında bitişik yazılır:
Emretmek, kaybolmak, affetmek, hissetmek, reddetmek, hamdetmek
- Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişikmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.
Aslanağzı, danaburnu, beştaş, kedidili, camgöbeği, kargaburnu, Büyükkayı
- Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır:
Bugün kar **yağabilir**.
- Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:
Ayakaltı, akşamüstü, olağanüstü, öğleüzeri, yüzüstü, bayramüstü
- Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır:
Güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu
- “Baş, başı, ev, hane, name, -zade, -zede” kelime ve ekleriyle oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:
Başparmak, ustabaşı, huzurevi, çayhane, dersane, kazazede, seyahatname, amcazade
- Biraz, birçok, birçoğu, birkaç, birkaçı, birtakım, herhangi, hiçbir, hiçbiri belirsizlik sıfat ve zamirleri bitişik yazılır.

BİLGİ

Ayrı Yazılan Birleşik Sözcükler

- Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır:
Arz etmek, yok olmak, not etmek, göç etmek
- Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikincisi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.
Köpek balığı, deve kuşu, uğur böceği, dağ keçisi
- Dış, iç, sıra sözleriyle oluşturulan kelimeler ayrı yazılır:
Olağan dışı, ceviz içi, hafta içi, ardı sıra, peşi sıra
- Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:
Yer altı, toprak altı, tepe üstü, diz üstü

ALİŞTİRMA • 8

Aşağıdaki cümlelerde birleşik sözcüklerin yazımında yapılan yanlışları belirleyip noktalı boşluğa doğrusunu yazınız.

1. Yerdeki yüzüğü dayımın kayınanası fark etti.
.....

2. Başına gelen sıkıntılara her zaman sabır etti.
.....

3. Merdivenlerden inerken düşe yazdım.
.....

4. Bahçeden cırcırböceğinin sesi geliyor.
.....

5. Köstebekler yuvasını yeraltına yapar.
.....

BİLGİ

Ses Olayına Uğrayan Sözcüklerin Yazımı

- İki heceli bazı kelimeler ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında ikinci hecelerindeki dar ünlüler düşer:
Yaptığım **resmi** öğretmen çok beğendi.
- Dilimizde sert ünsüzle biten kelimeler sert ünsüzle başlayan ekler alır:
Bu **kitaptan** yeni tarifler öğrendim.
- Arapçadan dilimize giren ve özgün biçimlerinde sonunda ikiz ünsüz bulunan kelimeler Türkçede tek ünsüzle kullanılır. Bu kelimeler ünlüyle başlayan ek veya yardımcı fiille kullanıldıklarında sondaki ünsüz ikizleşir:
Affetmiş, hiss**ettim**, redd**etti**
- Dilimize Arapçadan girmiş bazı sözcükler yardımcı fiillerle birleşirken son hecedeki ünlülerini düşürür. Bu gibi sözcüklerle yapılan birleşik fiiller bitişik yazılır:
Koca gemi gözümüzün önünde **kayboldu**.

HATIRLATMA

- “İçeri, dışarı, ileri, şura, bura, ora, yukarı, aşağı” gibi sözler ek aldıklarında sonlarında bulunan ünlüler düşmez:
İçeriden hiç ses çıkmıyor.

ALİŞTİRMA • 9

Aşağıdaki cümlelerde ses olaylarıyla ilgili yanlış yapılan yerleri bulup altını çiziniz.

1. Sabah erkenden kalkıp şehiri gezmeye başladık.
2. Kitaplıktan kalın bir kitap alıp okumaya başladık.
3. Ben eti pişgin severim, kardeşim ise az pişmiş sever.
4. Beni burada unuttunuz zan ettim.
5. Dışardan gelen sesler yüzünden uyuyamadım.
6. İşler kötü gitmeye başlayınca dükkânı devir etti.

BİLGİ

Yer-Yön Adlarının Yazımı

- Yer-yön bildiren (güney, kuzey, doğu, batı, iç...) sözcükler, tek başına ya da özel isimden sonra kullanıldıklarında küçük harfle, özel isimden önce kullanıldıklarında büyük harfle başlar.
Leylekler **güneye** göç etti.
Artvin, **Doğu** Karadeniz’de yer alır.
- Ara yönleri belirten isimler, özel isimlerden önce gelirse büyük, sonra gelirse küçük yazılır.
Kakao bahçeleri ülkenin **güneybatısında** yer alır.
Mercimek, **Güneydoğu** Anadolu Bölgesi’nde yetiştirilir.

HATIRLATMA

- Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır.
Ülkede **Doğu’nun** gelenek ve görenekleri yaşatılıyor.

ALİŞTİRMA • 10

Aşağıdaki cümlelerde yer-yön adlarıyla ilgili yanlış yapılan yerleri bulup altını çiziniz.

1. Konya’nın Doğusu’nda yeni bir uygarlık keşfedildi.
2. Bu yıl tatili batı Akdeniz’de yapacağız.
3. Alilerin evi bizim evin Güneyinde kalır.
4. Han’ın kuzey doğusunda çarşılar var.
5. Anadolu’nun ortasında iç Anadolu yer alır.
6. Zonguldak Ankara’nın Kuzeyindedir.

Birleşik Sözcüklerin, Ses Olayına Uğrayan Sözcüklerin, Yer-Yön Adlarının Yazımı

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) Filmde gerçeküstü olaylar anlatılıyor.
- B) Baş çavuş askerlere spor yaptırıyor.
- C) Bugün rüzgâr güneybatı yönünden esiyor.
- D) Sınavda dolma kalem kullanmak yasaktır.

2. Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte bu kurala uyulmamıştır?

- A) Sınıfa birbiri ardına üç yavru kedi girdi.
- B) Yemekten sonra sütlaç yiyelim.
- C) Sana gönderdiğim mesaja ne için cevap vermedin?
- D) Yüzme kursuna pazartesi gideceğim.

3. ➔ “Ev” kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

➔ Somut olarak yer bildirmeyen “alt, üst, üzeri” sözleriyle kurulan birleşik sözcükler bitişik yazılır.

➔ “Baş” sözüyle oluşturulan sıfat tamlamaları bitişik yazılır.

➔ Renk adları bitişik yazılır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamalardan herhangi birine uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Anneme kavuniçi renginde bir kazak aldım.
- B) Mardin’e gittiğimde öğretmenevinde kaldım.
- C) Türkiye’nin başkenti Ankara’dır.
- D) Arkadaşlarla öğle üzeri saklambaç oynadık.

4. Birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili aşağıda verilen bilgi ve örneklerden hangisi yanlıştır?

- A) Oyun adları birleşik yazılır: dokuztaş, üçtaş
- B) Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır: çözebilir, yaziver
- C) Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır: terketmek, sözetmek
- D) Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır: kuşburnu, ayşekadın

5. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Balıkçılar Akdeniz’de 2 metrelik kılıçbalığı yakalamış.
- B) Çiçeğin üzerinde birkaç tane bal arısı vardı.
- C) Böreğin üzerine çörek otu serpti.
- D) Sandalyenin ayağını tutkalla yapıştırdı.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüğün yazımı doğrudur?

- A) Tavuklardan bir kaç kümeşte yoktu.
- B) Yolun karşısındaki arkadaşına el etti.
- C) Yaptığım ortaklık teklifini red etti.
- D) Raftaki kitaplardan her hangi birini alabilirsin.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ses olayına uğrayan sözcüğün yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Yemeği çok yediğim için karınım ağrıyor.
- B) Kardeşim Esra çok unutgandır.
- C) Kapıyı yavaşça açıp dışarı çıktı.
- D) Gönlüm çocukların burada kalmasına razı olmaz.

8. “P, ç, t, k” sert ünsüzleriyle biten sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde bu ünsüzler yumuşayarak “b, c, d, g, ğ”ye dönüşür.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uyulmamasından kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Ağaçta tırmanan kedi, serçeleri korkuttu.
- B) Sabah çorabımın tekini bulamadım.
- C) Annem kalan yemekleri dolaba koymayı unutmuş.
- D) Ahmet, derdini kimseyle paylaşmaz.

9. → Dilimize Arapçadan girmiş bazı sözcükler yardımcı fiillerle birleşirken son hecedeki ünlülerini düşürür. Bu gibi sözcüklerle yapılan birleşik fiiller bitişik yazılır.

→ Arapçadan dilimize giren ve özgün biçimlerinde sonunda ikiz ünsüz bulunan kelimeler Türkçede tek ünsüzle kullanılır. Bu kelimeler ünlüyle başlayan ek veya yardımcı fiille kullanıldıklarında sondaki ünsüz ikizleşir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurallara uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) İşçiler hakkını aramak için greve gidecek.
- B) Sizin gibi arkadaşlarım olduğu için şükrediyorum.
- C) Tıbbi okuyacağım için çok heyecanlıyım.
- D) Amerika kıtasını Kristof Kolomb keşif etmiş.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer-yön adlarının yazımı yanlıştır?

- A) Kaz sürüsü batıya doğru ilerliyor.
- B) Mısır’da doğu medeniyetinin izleri var.
- C) Dedem Çanakkale’nin güneyinden arsa aldı.
- D) Marketin kuzeybatısında park bulunuyor.

11. Yer-yön bildiren (güney, kuzey, doğu, batı, iç...) sözcükler, tek başına ya da özel isimden sonra kullanıldıklarında küçük harfle, özel isimden önce kullanıldıklarında büyük harfle başlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Tarlanın doğusuna ayçiçeği, batısına mısır ektik.
- B) Peru’nun batısında Büyük Okyanus yer alır.
- C) Belfast, kuzey İrlanda’nın başkentidir.
- D) Erzurum’dan kuzeye doğru ilerlerse Artvin’e ulaşır.

12. Kunduz, eskiden Asya’nın kuzeyinde, Tuna Nehri’nin kıyılarında bol bulunurdu. Avrupalılar Kuzey Amerika’ya ayak bastıklarında kunduzlar, hemen hemen bütün orman nehirlerinde bulunuyordu. Kolay avlandıklarından nesilleri azaldı, bazı bölgelerde yok oldu. Bugün Elbe Nehri’nin bir kaç yerinde nesilleri korunmaya çalışılmaktadır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bitişik yazılan birleşik sözcüğün yazımı
- B) Ses olayına uğrayan sözcüğün yazımı
- C) Yer-yön adının yazımı
- D) Ayrı yazılan birleşik sözcüğün yazımı

BİLGİ

İkilemelerin Yazımı

Anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılmasıyla oluşturulan söz gruplarına **ikileme** denir.

- İkilemeler ayrı yazılır:
Yumurtaları **tek tek** saydı.
Kardeşimle **güzel güzel** oynadık.
- “m” harfi ile yapılmış ikilemeler de ayrı yazılır:
Günlerdir **kitap mitap** okumuyorum.
- İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler de ayrı yazılır:
Para üstünü **elden ele** uzatalım.

HATIRLATMA

- Ünlüyle başlayan ek aldıklarında vurgusuz orta hecesindeki dar ünlüsü düşen kelimelerle oluşturulan ikilemelerde ikinci kelimenin dar ünlüsü düşmez:
Geleneklerimiz **nesilden nesile** geçer.
Muhtarın istifa ettiği **ağızdan ağıza** söyleniyordu.

AÇIK UÇLU • 3

Aşağıdaki cümlelerde ikilemelerin yazımında yapılan yanlışları belirleyip noktalı boşluğa doğrusunu yazınız.

1. Konukomşu camlara çıkmış, kavgayı seyrediyor.
.....

2. Dedemle gözgoze gelince kıs kıs güldüm.
.....

3. Meydanda yüz yüzelli yıllık bir çınar ağacı vardı.
.....

4. Ovayı baştan başa gezdim ortalıkta atmat yok.
.....

BİLGİ

Pekiştirmeli Sözcüklerin Yazımı

Sözcüğün ilk hecesi alınıp sonuna “**m, p, r, s**” ünsüzlerinden birinin getirilmesi ile oluşan yeni hece, sözcüğün başına eklenir. Bu olaya **pekiştirme**, sözcüklere de **pekiştirmeli sözcük** denir.

- Sifat veya zarf görevindeki pekiştirmeli sözler bitişik yazılır:
Önümüzde **dümdüz** bir ova vardı.
Yağmurdan **sırılsıklam** olduk.
- “Mi” edatıyla yapılan pekiştirmeli sözcükler ayrı yazılır.
Şöyle **ekşi mi ekşi** bir ayran olsa da içsek!

ALİŞTİRMA • 11

Aşağıdaki cümlelerde pekiştirmeli sözcüklerin yazımıyla ilgili yanlış olan yerleri bulup altını çiziniz.

1. Bahçenin sapa sağlam duvarı sel yüzünden yıkılmış.
2. Bahçede güpe gündüz yarasa gördüm.
3. Kara tren ağırmı ağır bir şekilde ilerliyor.
4. Elimden düşen tabak param parça oldu.
5. Kuzular yem yeşil çayırarda otuyor.

ETKİNLİK • 5

Aşağıda verilen bilgiler doğru ise kutucuklara “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. “Çocuklar el ele, omuz omuza çöpleri topladı.” cümlesinde ikilemenin yazımı doğrudur.
2. “Bu para bana ucuucuna yeter.” cümlesinde yazım yanlışlığı yoktur.
3. “Sap sarı misketlerden üçerbeşer tane aldı.” cümlesinde iki tane yazım yanlışlığı vardır.
4. “Masmavi gökyüzünde ardı ardına üç uçurtma yükseldi.” cümlesinde ikileme yanlış yazılmıştır.

Yazımı Karıştırılan Sözcükler

Türkçede kimi sözcükler yaygın şekilde yanlış yazılmaktadır. Bu sözcüklerden bazıları aşağıda verilmiştir.

Yanlış Kullanım	Doğru Kullanım
yalnış	yanlış
yanlız	yalnız
aferim	aferin
dinazor	dinozor
döküman	doküman
iddaa	iddia
traş	tıraş
fülüt	flüt
kırvat	kravat
kiprik	kirpik
hiçkimse	hiç kimse
itfaye	itfaiye
kurdela	kurdele
kavonoz	kavanoz
labaratuar	laboratuvar
egzos	egzoz
maydonoz	maydanoz
ropörtaj	röportaj
pardüse	pardösü
sürpriz	sürpriz
kontür	kontör
orjinal	orijinal
herkez	herkes
kanpanya	kampanya
gardolap	gardırop
unvan	ünvan

ALİŞTİRMA • 12

Aşağıdaki cümlelerde yazımı yanlış olan sözcükleri bulup altını çiziniz.

1. Bugün dersten sonra futbol antrenamım var.
2. Apartman yöneticisi ayıdatı topladı.
3. Öğleden soran elektirikler kesildi.
4. Yaptığım espirilere ablam çok güler.
5. Yanımızda kirbit olmayınca ateş yakamadık.
6. Okulu bitirince makina mühendisi olacakmış.
7. Bu hafta pazarda meyva çok pahalıydı.
8. Yalnız başıma seyahat etmeyi çok seviyorum.
9. Böyle üşümeye devam edersek zatüre olacağız.
10. Erman hasta olduğu için bu gün okula gitmedi.
11. Dedem uzun yıllar şöförlük yapmış.
12. Genç stajer, her sabah erkenden ofise geliyor.

AÇIK UÇLU • 4

Aşağıda verilen cümlelerdeki yazım yanlışlarının sebeplerini yazınız.

1. Yarışta Ali ve Ozan başabaş gidiyor.
.....
2. Seyyar satıcı bizi düpe düz kazıklamaya çalışıyor.
.....
3. Erezyonu önlemek için dağın eteğine baştan başa fidan diktik.
.....

Birleşik Sözcüklerin, Ses Olayına Uğrayan Sözcüklerin, Yer-Yön Adlarının Yazımı

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemenin yazımı yanlıştır?

- A) Altını duyan insanlar akın akın bölgeye gelmiş.
B) Pide sırasında boşuboşuna bir saat bekledik.
C) Yarın çoluk çocuk pikniğe gidelim.
D) Sinemada annemle yan yana oturduk.

2.

I. Bir anda gökyüzünü kapkara dumanlar kapladı.

II. Yarın sınav olacağımızı būs bütün unuttum.

III. Köy, çepeçevre dağlar arasındaydı.

IV. Kapiya çarpınca dizim mos mor oldu.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde pekiştirmeli sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

3. (I) Batıdan serin serin yeller esmeye başladı. (II) Birden deniz bembeyaz kesildi. (III) Süleyman, kürekleri suda bırakıp sağa sola bakmaya başladı. (IV) Ötede, ap ak sislerin arkasında bir ada, bir yitip bir ortaya çıkıyordu.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

4. Nehrin üzerindeki uzun mu uzun köprüden geçerken yanımızdaki klavuz bize ağaçlarda daldan dala atlayan maymunları gösterdi.

Bu cümledeki yazım yanlışı aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "Nehrin" sözcüğü "nehirin" şeklinde yazılarak
B) "uzun mu uzun" ifadesi "uzunmu uzun" şeklinde yazılarak
C) "klavuz" sözcüğü "kılavuz" şeklinde yazılarak
D) "daldan dala" sözü "daldandala" şeklinde yazılarak

5.

	Cümle	Yazımı Yanlış Olan Sözcük
I.	Birkaç çocuk sokakta çenber çeviriyor.	çenber
II.	Fırından yalnızca poaça aldı.	poaça
III.	Komser, yaşlı kadına yardım etti.	Komser
IV.	Pilajda büyük bir şey karaya vurmuş.	bir şey

Bu tablodaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazımı hatalı olan sözcük yanlış gösterilmiştir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

6. I. Eve dönmeden direk kütüphaneye gideceğim.
 II. Küçük kız babasının elini sım sıkı tuttu.
 III. Yaşadığım kasabayı ben de içten içe özlüyorum.
 IV. Boyu posu bir yana, gözleri halasını andırıyor.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözler yazım olarak doğruluk - yanlışlık yönünden değerlendirilirse sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I. Yanlış - II. Doğru - III. Yanlış - IV. Doğru
 B) I. Yanlış - II. Doğru - III. Yanlış - IV. Yanlış
 C) I. Yanlış - II. Yanlış - III. Doğru - IV. Doğru
 D) I. Doğru - II. Yanlış - III. Doğru - IV. Doğru

7.

Bu akşam yemekte karnıbahar var.	
Bu yörede insanlarla doğa sarmaşdolaştır.	
Soğuktan ellerim kaskatı kesildi.	
Beden eğitimi dersine eşofmanlı gitmeliyim.	
Murat, das daracak bir pantolon giymiş.	

Bu tablodaki cümlelerde yazım yanlışlığı varsa cümlelerin karşısındaki kutuya "✓" yoksa "X" işareti getirilmek istense tablonun doğru görünümünü aşağıdakilerden hangisi olur?

- A)

✓
✓
X
X
✓

 B)

✓
✓
X
✓
X

 C)

X
✓
X
X
✓

 D)

X
✓
X
✓
✓

8. İri serin damlalar ara sıra toprağa patpat düşerken Poyraz Musa kendisini, toprak kokan tertemiz sokağa atıverdi.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisiyle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Birleşik sözcüklerin yazımıyla
 B) İki kelimelerin yazımıyla
 C) Pekiştirmeli sözcüklerin yazımıyla
 D) Yazımı karıştırılan sözcüklerin yazımıyla

9. I. Çocuğun saçları taranmamaktan karmakarışık bir hâl almış.
 II. Durakta otobüs bekleyen pek çok öğrenci vardı.
 III. Radyodan acayip ve tempolu bir ses geliyor.
 IV. Doktor, kardeşimin barsaklarında kurt olduğunu söyledi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. (I) Yalnız, çaresiz ve kederliydi Aziz Bey. (II) Öylesine yabancıydı ki herşeye, hâlini anlamasına yardım edecek küçücük bir ipucu bile bulamıyordu. (III) Vişneçürüğü kadifeyle kaplı sandalyede dimdik oturamıyordu. (IV) Kalabalıkta annesini kaybetmiş ve üzgün üzgün bekleyen bir çocuk kadar acıklıydı yüzü.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

Birleşik Sözcüklerin, Ses Olayına Uğrayan Sözcüklerin, Yer-Yön Adlarının Yazımı

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölümün yazımı yanlıştır?

- A) Arkadaşım Erol'un babası Arap atı almış.
- B) Bizim evin tüm odaları güneş alıyor.
- C) Mostar köprüsünün üzerinde fotoğraf çektirdik.
- D) Geziye Akıncılar köyünden başladık.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Babaannem üç ayda bir doktora gider.
- B) Çocukların her birine yüzer lira verdim.
- C) Kitaplığın 8'inci rafında masal kitapları var.
- D) Okuldan gelince otuzüç tane soru çözdüm.

3.

Bulunma hâl eki olan "-da / -de", getirildiği sözcüğe bitişik yazılır; kalınlık-incelik ve ünsüz uyumuna uyar.

Bağlaç olan "da / de" sözcükten ayrı yazılır ve hiçbir zaman "ta/te" biçiminde kullanılmaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "da/de"nin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bilim Çocuk dergisine ben de abone oldum.
- B) Dersin başın da kısa bir tören yaptık.
- C) Dağın eteğinde çiğdemler çiçek açmış.
- D) Dolapta ne peynir ne de zeytin var.

4.

Edirne'nin her yerinden tüm ihtişamı ile görülebilen, dört zarif minaresi, muhteşem kubbesi ile eşsiz bir yapı olan Selimiye Camisi dünya tarihinin ünlü mimarlarından birisi olan mimar Sinan'ın eseridir. Yapımına II. Selim'in emri ile 1568 yılında başlanan caminin inşası binlerce kişinin yoğun çalışması ile yedi yıl sürmüştü ve 1575 yılında tamamlanmıştır.

Bu metindeki yazım yanlışının benzeri aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) 29 Ekim'de yüzbaşı Hasan da bir konuşma yapacak.
- B) Yeni açılan fabrikada yılda 4000 araç üretilecektir.
- C) Ayva tatlısını Emel'de çok sever.
- D) Yarın Dolmabahçe sarayını gezelim.

5. Soru eki "mi" her zaman kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır. Bir cümlede, soru eki "mi"den sonra gelen ekler, bu eke bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mi"nin yazımı yanlıştır?

- A) Belgeyi onaylatmak için 2. kata mı çıkmam lazım?
- B) Fotoğraftaki adamı tanıyor musunuz?
- C) Bunu bana bahsettiğin araba?
- D) Karlar eridi mi her yanda çiçekler açar.

6. Ay ve gün adları belirli bir tarih bildiriyorsa büyük harfle, bildirmiyorsa küçük harfle başlar.

Bu açıklamaya göre,

- I. Üniversiteye 2024'ün Eylül ayında başladım.
II. Ay tutulması 11 Mayıs perşembe günü olacak.
III. Uçak biletini 4 Aralık'ta almıştım.

cümlelerinin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

7. Aşağıdakilerin hangisinde satır sonundaki sözcük bölünürken yanlışı yapılmıştır?

- A) ..... akşamüzeri gelecek.
B) ..... Kenan'dan aldım.
C) ..... güneybatıdan esiyor.
D) ..... Matbaa işletiyormuş.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüğün yazımı doğrudur?

- A) Polis hırsız suç üstü yakaladı.
B) Filmin baş rol oyuncusu sakatlanmış.
C) Mine evinde muhabbet kuşu besliyor.
D) Yarın düşün evinde davullar çalmaya başlayacak.

9. Aşağıdaki tabloda verilen bilgiler doğruysa karşısındaki kutucuğa "D", yanlışa "Y" yazılacaktır.

	D/Y
I. "Meb'in yeni müfredatı açıklaması bekleniyor." cümlesinde kısaltmanın yazımı doğrudur.	
II. "Kargoyu P.T.T. ile gönderdim." cümlesinde kısaltmanın yazımında hata yapılmıştır.	
III. "İtalya, AB'ne üye ülkelerden biridir." cümlesinde kısaltmaya gelen ekin yazımı doğrudur.	
IV. "Cevizin kg'ını 100 liradan almış." cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	

Buna göre tablonun doğru hâli aşağıdakilerden hangisi olur?

- A)

Y
D
Y
D

 B)

Y
D
D
Y

 C)

D
Y
Y
D

 D)

D
D
D
Y

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ses olayına uğrayan sözcüğün yazımıyla ilgili yanlışı yapılmıştır?

- A) Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol
- B) Deniz aynı deniz
O gülüşten eser yok yalnız
- C) Ne hoştur kırlarda yazın uyumak
Bulutlar ufukta beyaz bir yumak
- D) Açılmış çiçekdir her gülen dudak
Kılıfta tomurcuk zor gülen dudak

Yazım Kuralları

1. Likya Yolu, Batıda Muğla ilinin Fethiye ilçesine, Doğuda Antalya ilinin Konyaaltı ilçesindeki Geyikbayırı'na kadar uzanır. Yüksek rakımlarda ve dağ zirvelerinde bir günde dört mevsimi anımsatan hava yaşanabilir. Alçak rakımlı alanlar, mayıs ortası ve eylül ortalarında yürüyüş için oldukça sıcaktır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanışı vardır?

- A) Tarihlerin yazımı
B) Yer adlarının yazımı
C) Yer-yön adlarının yazımı
D) Hâl eki olan "-de"nin yazımı

2. İki kelimeler ayrı yazılır ancak sıfat veya zarf görevindeki pekiştirmeli sözler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uyulmamıştır?

- A) Rüyasında abuksubuk şeyler söylüyordu.
B) Evde dolap tamtakır, yiyecek hiçbir şey yok.
C) Kütahya çinilerindeki dipdiri renkler çok güzel.
D) Art arda dizdiği şişeleri taşla deviriyordu.

3. I. Asfalt yol kardan görünmüyor.
II. Evin aşçısı Antep yemeklerini çok iyi biliyor.
III. Bu yıl tarlalardan alınan mahsul çok düşük.
IV. Nöbetçi ezzane iki sokak aşağıda.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Orta oyunu ve tuluat sanatçısı Dömbüllü, II. Abdülhamid'in silahşorlarından Zeynel Abidin Efendi ile Fatma Azize Hanım'ın oğlu olarak 1897'de Üsküdar Süleymanağa Mahallesi'nde doğdu. Sanatçı, Üsküdar İttihatı terakki mektebini bitirdi. Amatör olarak Karagöz Hüseyin'in sahnesinde oynayan Dömbüllü, profesyonel oyunculuğa kel Hasan'ın tiyatrosunda sahneye çıkarak başladı.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisiyle ilgili bir yazım yanışı yapılmamıştır?

- A) Ses olayına uğrayan sözcüğün yazımı
B) Kurum, kuruluş ve kurul adları
C) Bulunma durum eki "-da / -de"nin yazımı
D) Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri

5. Mevsimlerden bahardı. Ilık mı ılık, yumuşacık bir günde başladı bu hikâye. Elif geriye dönüp baktığında başlangıç anını zihninde o kadar çok tekrarlayacaktı sanki geçmişte yaşanmış bitmiş bir hatıra gibi değil de hâlâ evrenin bir köşesinde sürmekte olan bir tiyatro sahnesi gibi gelecekte ona pek çok şey.

Bu metindeki numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

Yazım Kuralları

1. Dilimizde ek ve sözcük olarak kullanılan “ki” ile ilgili bazı kurallar şöyledir:

Sıfat yapan -ki: Eklendiği sözcüğü sıfat yapar ve daima bitişik yazılır.

İlgi zamiri -ki: Bir ismin yerini karşıladığı için zamir görevinde kullanılır ve daima bitişik yazılır.

Bağlaç olan ki: İki cümleyi genellikle açıklama anlamı başta olmak üzere çeşitli anlam ilişkileriyle birbirine bağlar ve daima ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ki”nin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Müzenin ikinci katındaki eşyalar çok değerliymiş.
B) Sizininki çok uzaktaymış, bizim ev ana caddede.
C) Bisikleti sürerken önüne bak ki dengeni kaybetmeyin.
D) Havuzda ki suyu bir kovayla boşaltmaya çalışıyor.

2. 1968’in 31 ocağında Türkiye’nin ilk deneme televizyon yayını Ankara’da Mithatpaşa Stüdyosu’nda Mahmut Tali Öngören’in açılış konuşmasıyla başladı.

Bu cümledeki yazım yanlışları aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) “31 ocağında” sözü “31 Ocak’ında” şeklinde yazılarak
B) “Türkiye’nin” sözündeki kesme işareti kaldırılarak
C) “yayını” sözcüğü “yayımı” şeklinde yazılarak
D) “Stüdyosu’nda” sözcüğü “stüdyosunda” şeklinde yazılarak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazımı karıştırılan sözcüklerin yazımından kaynaklı bir yanlışlık vardır?

- A) Bahçeden taze fasulye topladım.
B) Evleri geniş, kaloriferli; banyoda da şöben var.
C) Misafirlere kolonya tutma işi kimde?
D) Bazı marketlerde naylon torba kullanılmıyor artık.

4. Yapay zekâ üzerine yazdığı romanlarla tanınan profesörün günden güne popülerliğinin artmasının başlıca nedeninin yapay zekânın hayatımıza girmeye başlaması olduğunu düşünüyor mu sunuz?

Bu cümledeki yazım yanlışları aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Satır sonundaki sözcüklerin bölünmesinden
B) İkilemenin yazımından
C) “Mi” soru ekinin yazımından
D) Yazımı karıştırılan sözcüğün yazımından

5. Derlerki Mevlana yanmaya hazır bir kandildi. Şems geldi, bu kandili tutuşturdu. Öyle bir kandil ki yüzyıllar boyunca yüz binlerce gönülü aydınlattı; yaktı, kavurdu. Onu sevenler pervaneler gibi ateşin etrafın da döndüler, dönerken yandılar.

Bu metindeki numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

6.

1. Usul usul akan derenin yanında tap taze nergisler açmış.
2. Bahçedeki büyük şemşiyenin altında üç kişi oturuyordu.
3. Annem gelir gelmez olanları ona birbir anlatacağım.
4. Siz gide durun ben yemeğimi yiyip geliyorum.

- a. İkişemelerin yazımı
- b. Birleşik sözcüklerin yazımı
- c. Pekiştirmeli sözcüğün yazımı
- d. Yazımı karıştırılan sözcüğün yazımı

Yukarıdaki tabloda numaralanmış cümlelerle bu cümlelerde bulunan yazım yanlışlarının sebebi aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A) 1-b, 2-c, 3-a, 4-d   B) 1-b, 2-d, 3-a, 4-c
C) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c   D) 1-c, 2-d, 3-a, 4-b

7.

	CÜMLE	Ki'nin yazımı	Sayıların yazımı	Mi'nin yazımı	De'nin yazımı
I.	Madem ki sen de kaptansın bu gemiyi hareket ettir.	✓			
II.	Maçın 10.uncu dakikasındaki penaltı kararını doğru buluyor musun?		✓		
III.	Yarınki gösteride prenses rolünde sen mi oynayacaksın, Ayla'mı oynayacak?			✓	
IV.	Babam da annem de senin ki kadar güzel bir okulda okumamı istiyor.				✓

Bu tabloda numaralanmış cümlelerin hangisinde bulunan yazım yanlışının nedeni yanlış işaretlenmiştir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

8. Kitaptaki yirmi beş öykünün hepsi de kahramanımız cingöz Recai'nin başından geçen ilginç olayları konu edinir.

Bu cümledeki yazım yanlışlığı aşağıdakilerden hangisi yapılarak düzeltilebilir?

- A) "cingöz" sözcüğü "Cingöz" biçiminde yazılarak
B) "yirmi beş" sözü "yirmibeş" şeklinde yazılarak
C) "hepsi de" sözü "hepside" şeklinde yazılarak
D) "kitaptaki" sözcüğü "kitapta ki" şeklinde yazılarak

CEVAP ANAHTARI

10. KONU YAZIM KURALLARI

ALİŞTİRMALAR

- 1) bu 2) beyden 3) çomar 4) Fransızca 5) güneşin 6) Day'ım
- 1) anadoluda 2) dağına 3) mahallesinde 4) kalesini
5) boğazdan 6) kurumunun 7) anlatamıyorum 8) Doğusunda
9) Köyünde 10) Gazetesi 11) bölgesinde 12) budizm
- 1) gününde 2) ilk çağdan 3) Dondurmasını 4) İle
5) Kuruş'tan 6) ağustos 7) Salı 8) kulübesi
9) Cevizi 10) nisan
- 1) onbeş 2) % 25 3) üç taş 4) 4000
5) 5.1'inci 6) 3'er 5'er 7) 2/4'sine 8) yirmibeş
9) 6'inci 10) %49.5'i - %50.5'i
- 1) senmi 2) yatki 3) Bizim ki 4) için de 5) bende 6) bel ki
- 1) ✓ 3) ✓ 4) ✓
- 1) ÖTV'nin 2) kg'dan 3) ABD'ye 4) Mah., Sok.
- 1) kaynanası 2) sabretti 3) düşeyazdım 4) circir böceğinin 5) yer altına
- 1) şehiri 2) Kitaplıktan 3) pişgin 4) zan ettim
5) Dışardan 6) devir etti
- 1) Doğusu'nda 2) batı 3) Güneyinde 4) kuzey doğusunda
5) iç 6) Kuzeyindedir
- 1) sapa sağlam 2) güpe gündüz 3) ağırmı ağır
4) param parça 5) yem yeşil
- 1) antremanım 2) ayıdatı 3) elektrıklar 4) espirilere
5) kirbit 6) makina 7) meyva 8) seyahat
9) zatüre 10) bu gün 11) şöförlük 12) stajer

ETKİNLİKLER

1. Hanım 2. Alman 3. Sevgili Kardeşim, 4. abla 5. Zeytin 6. Gül Baba
1. V 2. Y 3. V 4. Y 5. V 6. Y
1. İle 2. iki 3. buzul döneminde 4. anahtarını 5. tarihlerin 6. dizeler
1. V 2. Y 3. V 4. V 5. Y 6. V 7. Y 8. V
1. D 2. Y 3. D 4. Y

AÇIK UÇLU

- 1) Tarihlerin yazımı 2) Yer adının yazımı 3) Gezegen adının yazımı
- 1) 20 Eylül 2024 2) Ağustos 3) 22 Nisan Cuma 4) cumartesi
- 1) Konu komşu 2) göz göze 3) yüz yüz elli 4) at mat
- 1) İki kelimelerin yazımı 2) Pekiştirmeli sözcüğün yazımı
3) Yazımı karıştırılan sözcüğün yazımı

KAVRAMA TESTİ

- Test - 1** 1-B 2-C 3-D 4-D 5-B 6-A 7-A 8-B 9-D 10-C 11-C
Test - 2 1-C 2-A 3-D 4-B 5-C 6-B 7-C 8-D 9-A 10-B 11-C
Test - 3 1-D 2-B 3-A 4-C 5-D 6-B 7-D 8-D 9-A 10-C
Test - 4 1-B 2-C 3-D 4-C 5-A 6-B 7-D 8-A 9-D 10-B 11-C 12-A
Test - 5 1-B 2-C 3-D 4-C 5-D 6-C 7-A 8-B 9-D 10-B

KONU BİTİRME TESTİ

- Test - 1** 1-C 2-D 3-B 4-A 5-C 6-B 7-D 8-C 9-A 10-D
Test - 2 1-C 2-A 3-D 4-C 5-B 6-C 7-D
Test - 3 1-D 2-A 3-B 4-C 5-B 6-D 7-D 8-A

Mesut
BAYAR

Duygu

AKKAYA SALMAN

Hedefine Paraf At